

tekst en beeld fleur reijngoudt

Wonen en werken op hetzelfde erf heeft volgens Joop Reichenfeld veel voordelen. Geen woon-werkverkeer, dat vaak gepaard gaat met de uitstoot van uitlaatgassen, is vast één voordeel. Toen Joop hier 26 jaar geleden kwam wonen, had ze geen auto. Sterker nog, ze keek verbaasd op toen ze merkte dat sommige huurders er wél een hadden. Joop is bewoonster van het eerste uur op mens- en milieuvriendelijk woonwerkerf 't Heem in Den Bosch.

Op het erf staan 26 huurhuizen van woningcorporatie Zayaz. De woningen zijn in 2001 opgeknapt en geïsoleerd. Ook werd er een cv-ketel met zonneboiler geplaatst. De huizen zijn verdeeld over vier blokken met op elke hoek één of twee werkruimten.

In die werkruimten zit onder andere een tekenstudio, een gitaarbouwer, een keramiekatelier, een bed and breakfast en Tuinjoop T-huis. In de zaden- en kruidenwinkel van Joop is het op vrijdagmiddag de zoete inval. "Ik vind het leuk om iedereen overal bij te betrekken. Wie wil, kan mee-eten", legt ze uit terwijl ze een menukaartje laat zien met daarop wat taartjes, salades en soep. Allemaal biologisch en vegetarisch natuurlijk.

“Wie wil, kan mee-eten”

Die lijn wordt doorgetrokken in de gezamenlijke binnentuin. Er groeien fruit- en notenbomen, diverse kruiden, er zijn wat moestuintjes, een bijenkast en drie composthopen. De tuin wordt door de bewoners beheert, waarvoor een beheerovereenkomst is afgesloten. 'Vroeger' crosten de kinderen op hun driewielers achter de huizen langs, sprongen op de trampoline en roetsjten van de glijbaan. De racende kleuters van toen, zijn inmiddels zelf groot. Nieuwe kinderen komen er maar weinig, want er is nauwelijks doorstroom op 't Heem.

Vandaar dat bij de komst van een nieuwe huurder – die wordt via coöptatie aangewezen – jonge mensen de voorkeur genieten. Het zou immers zonde zijn als die trampoline straks niet meer besprongen wordt.





hoe woon jij?

Joop Reichenfeld

**OOK AAN HET
VERDUURZAMEN GESLAGEN?**
Laat ons weten wat je aan je
(huur)huis hebt toegevoegd,
vervangen of veranderd!
Stuur je eigen foto's en een
kort verhaal over wat en
waarom naar de redactie
(renda@aeneas.nl) en je ziet
jouw woning terug op
Renda.nl of in het magazine.